

Listuoj pasitikėk savimi
ir savo tautiečiais, o gyvenimas tau typosis.
Visus žygius paremk
kilniū žmoniškumu.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LII. METAI. 234 (823) N. Telephone: EVERGREEN 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, ANTRADIENIS, 1939 M., SPALIŲ-OCTOBER 10 D.

Kiekvienas geros Lietuvos
lietuvis privalo dėti savo
turtinį darbą. Svarbiausia:
daugiau darbu, daugiau
išmokėjimų, daugiau
atidomumo tauti-
s spaudos.

New York Public
Library
470 Fifth Ave.
NEW YORK
10018
LIBRARY
1939

KAINA 3 CENTAI

ŠIANDIEN

Hitleris iškliuvo.
Biznis su sovietais.
"Vokietija".
Hitleris pralaimėjo.

Av. Inz. A. P. Vasilavskas-Vymantas

Šiaip ar taip Hitleris iškliuvo. Biznis su Sovietų Rusija yra visai kitoks biznis kaip kad su Italija. Pirmiau, kai Hitleris norėdavo pasigrobtį kiek nors žemių Centrinėje Europoje, tai jis susitardavo su Mussolini, kad tas "nieko" nedarytų, pakol jis apsidirbs su kokiais austrais ar čekais, o po tam Hitleris "nieko" nedarydavo kai Mussolini kur nors išeidavo pamedžioti... Taip jis gavo Austriją ir Čekoslovakiją, nebeminint jai kitų Vokietijos provincijų, kurias jis atsiėmė neužligai po įžengimo Vokietijos sostan.

Tai viskas gerai ir sekė: ir Hitleriui ir Mussoliniui.

Bet reikalai nuėjo visai kitais keliais, kai Hitleris susibičiuliavo su Stalinu. Hitleris už "pagalbą", kurią jis gavo iš Stalino, užmokėjo gana brangiai, atiduodamas gerą dalį Lenkijos. O dabar jis vis dar moka ir moka tam "taveriščiui" Stalinui, o anam vis dar negana ir baigta.

Petriui Didžiajam reikėjo kariuoti su Švedija ištisus 20 metų, kol jis 1721 metais įsiviešpatavo visame rytiniame Baltijos pajūryje. O 60 metų senumo Stalinas be jokio šūvio pasinėmė pusę Lenkijos ir įsigijo visus strateginius Pabaltės postus, kur jis jaučiasi tikras viešpats. Va, Hitleris vis rėkojo kuris laikas atgal, kad jam trūksta žemių saviem žmonėm apgyvendinti, grumojo nušluosias visą Pabaltį ir eisias į rytus, kur derlingi Ukrainos laukai skania duoną augina. O čia pabruksti Stalinas ir kaput Hitleris...

Hitlerio knygoj išdestytos nacionalsocialistinės dogmos nuėjo vėlinop. Va, jis tik ką neseniai sakė, kad jis atsiims visas tas žemes, kur tik gyvena bent tūkstantis vokiečių, o šiandien jis jau tariasi su Estija ir Latvija, kad jam būtų sugrąžinti visi vokiško kraujo žmonės atgal Vokietijon. Nebereikia jam nei žemių nei nieko, o tik gražiai Latvijoj ir Estijoj gyvenančių vokiečių, kuriuos jis parsivežęs Vokietijon tuojau pasius frontan kaunuolės mėsinėti.

Mat, "taveriščia" Stalinas jau padėjo savo sunkią leteną prie pabaltės vandenu.

Sovietai fortifikuos Lietuvos pasienį prie Vokietijos. Sovietai pristatys daug jūrų bazių Estijoj ir Latvijoj, o taip pat ir Lietuvoj. Sovietų submarinai nardys po mėlynuosius Baltijos jūros vandenis. Sovietai viešpataus Pabaltėj ir Balkanuos.

Sovietai tik ir sovietai... O kur gi tas "galingasis" Hitleris? Kur jo skelbiamasis nacionalsocializmas?

Kiek tai liečia sovietus, tai nacionalsocializmas jau dingio. Perspausdindami paskutinę Hitlerio kalbą sovietai visai nevertėjo tokio pasakymo, kaip kad "nacionalsocialistinė Vokietija", bet rašė tiesiog "Vokietija" ir tiek. Dar daugiau. Sovietų spauda sako sovietų Rusijos žmonėm, kad Stalinas, kuris priverė Hitlerį pertausti jo knygą "Mein Kampf", dabar jau planuoja susovietinti visą Vokietiją.

LIETUVA SU SOVIETAIS SUSITARĖ

BIULETENIS

ALIJANTAI KARIAUS TOLIAU

LONDON, spalį 9 d.—Britų ministras pirmininkas Chamberlainas šiandien pareiškė žemųjų Rūmų atstovams, kad alijantai esą nusistatę ir toliau kariauti, nes Hitlerio taikos planas esąs alijantams nepriimtinas.

SOVIETAI IŽYGIUOS

MASKVA, spalį 9 d.—Pagal Maskvos pranešimus, raudonosios armijos dar didesni vienetai įžygiuos į Estiją dar šiandien. Sovietų armija pereis Estijos sieną ties Narva ir Pihkova.

NORI ISMESTI RIBBENTROPĄ

LONDON, spalį 9 d.—Iš Berlyno gauta žinių, kad Vokietijos armijos vyriausias štabas reikalauja, kad Vokietijos užs. reik. min. von Ribbentropas būtų pašalintas iš užsienių reikalų ministerijos.

LATVIAI GIRIA

RYGA, spalį 9 d. (INS).—Latvijos užs. reik. min. Wilhem Munters pareiškė, kad Latvija esanti visiškai patenkinta sutartimi su USSR, nes Latvija jaučiasi daug saugiau negu kaip pirmiau, kai Latvijos nepriklausomybė ir garbė paliks visiškai nepaliesta.

VOKIEČIAI GRĮZTA NAMO...

COPENHAGEN, spalį 9 d. (INS).—Didžiuliai laivai buvo pasiruošę išvesti kelis šimtus tūkstančių vokiečių iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos. Jie visi gavo įsakymus iš Vokietijos kuogreičiausia grįžti Vokietijon. Visi laivai Liepajos, Talino ir kituose nustuose buvo perpildyti moterimis vaikais ir vyrais, grįžtančiais namo...

ISAKĖ PALAUKTI

WASHINGTON, spalį 9 d.—USA. vyriausybė įsakė "Acadia" garlaivio kapitonui, kad jo laivas, esantis Queenstown, pasiliktu laukti, kol neatvyks USA karo laivai parlydėti laivą iki Amerikos vandenų. Garlaivis "Acadia" turi paėmęs 560 Amerikos piliečių, kuri nori iš Airijos grįžti namo.

ŽINIOS IŠ VAKARŲ FRONTO

PARYŽIUS, spalį 9 d.—Visame vakarų fronte karo operacijos buvo žymiai suauktyvintos. Mossele upės srityj prancūzai atakavo nacių su durtuvais. Didžiuliai nacių pulkai esą sukonzentruoti Rhine rajone tarp Constance ežero ir Basle, sako pranešimas iš Šveicarijos.

Hitleris aiškiai pralaimėjo

rytų Europoje. Tai kas, kad jis gavo gerą gabalą Lenkijos. Bet kur jis dabar eis? Juk jo planai buvo užimti visą Skandinaviją ir rytų Europą su geru kasniu Rusijos. Balkanuose Stalinas vėl mėgina sudaryti neutralių valstybių bloką, į kurį įeitu Jugoslavija, Rumunija, Vengrija ir USSR.

Alijantai kaso Hitlerio nuagarą vakaruose.

Tai, va viso pasaulio spauda ir rašo, kad Stalinas tik ir laukia, kol Vokietija visai nusi-kamuos...

Ką pasako mums visa šita Stalino ir Hitlerio politinė pasakėlė?

Stalino darbai Pabaltėj ir Balkanuos parodo kiekvienam aiškiai galvojančiam žmogui, kad Hitlerio nugalėjimas dar nereikš, kad Europoje demokratijos bus saugios. Antra, Stalinas parodė, kad komunizmas yra niekas kitas kaip lygiai teks pat pavojingas Europos siaubas, kai kad ir nacionalsocializmas.

Bet palaukit. Kam čia per daug kalbėti. Pasaulio spauda jau kužda, kad ir Vokietijoj ir Sovietų Rusijoj jau žybcioja revoliucijos žiburėliai. Tai, ot, patys faktai dar geriau parodys, kas yra tas komunizmas ir nacionalsocializmas.

KL. VOROŠILOVAS.— Sovietų kariuomenės vadas, dalyvavęs derybose su Kaziu Urbšiu.

ITALIJA NORI SUSITARTI

BUDAPEST, spalį 9 d. (AP).—Pranešama, kad Italija daro žygių susitarti su Jugoslavija ir Vengrija. Kadangi Balkanai pribijo bet kokių susitarimų su USSR, tai šis Italijos žygis padarė labai gerą įspūdžio Balkanuose.

SUOMIJA KREIPŠIS Į ŠVEDIJĄ IR VOKIETIJĄ

MASKVA, spalį 9 d.—Iš patikimų Maskvos šaltinių pranešama, kad Suomija kreipšis į Švediją ir Vokietiją sąryšį su Sovietų Rusijos "pakvietimu" atvykti Maskvon pasitarimams. Jeigu sovietų reikalavimai būsią perdideli, tai Suomija norėtų gauti paramos iš Švedijos ir Vokietijos stipriam pasipriešinimui.

BERLYNAS DAUG TIKISI

BERLIN, spalį 8 d. Berlynas deda labai daug vilčių dėl Prezidento Rooseveltto įsikišimo sutaukinimui bekariaujančias Europos valstybes.

BRITAI NORI SUSITARTI SU USSR EKONOMIŠKAI

Britai turės 10,000,000 vyrų armiją

LONDON, spalį 9 d. (INS).—Did. Britanijos karalius Jurgis VI pareiškė admiralitetui, kad britų karo laivyno užduotis šiam kare būsiąnti gana sunki ir ilgai besitęsianti, kadangi Did. Britanija netiki, kad dabartiniai Hitlerio pasiūlymai taikytis turi bet kokios praktiškos vertės. Jis pareiškė, kad alijantai ir toliau laikosi savo nusistatymo kariauti su Vokietija tol, kol nebus priimti alijantų reikalavimai atstatyti Lenkiją ir Čekoslovakiją.

Toliau, diplomatiniai Londono sluoksniai sako, kad Did. Britanija mėgins susitarti su USSR kaslink prekybinių santykių išvystymo, kad tuomi galėtų pakenkti nacių sovietų susitarimui ir priversti atšresnę ekonominę blokadą prieš Vokietiją.

Britų armija jau siekia netoli 1,000,000 vyrų. Britų karo ministerijos žiniomis, Did. Britanija ruošiasi suorganizuoti 10,000,000 vyrų armiją, kuri bus taip suorganizuota, kad bus galima vesti ilgą karą iki

Vokietija bus priversta pasiduoti ir priimti visus alijantų reikalavimus.

Britai neatsisako apsvartyti Hitlerio pasiūlymus, tačiau, Londonas neturi daug vilčių, kad kas gero iš to išeitu. Mat, Londone kalbama, kad Hitleris sutinka žymiu sunkumu dėl suradimo neutralaus tarpininko, per kurį jis galėtų susikalbėti su alijantais. Kadangi anščiau Did. Britanija perspėjo Mussolini, kad jis daug nesikištų Hitlerio taikos pasiūlymus, tai dabar lieka tik USA, kuri galėtų tinkamiaus atlikti šią pareigą. Tačiau ir USA nelabai skubina kol kas apsiimti atlikimui šios misijos.

Autoritetingi Londono sluoksniai esą labai susidomėję prekybos santykių išvystymo su USSR. Britai pristatytų sovietams gumos ir švino, o sovietai padėtų britams apsirūpinti maistu ir miško medžiagos importu iš Pabaltės kraštų, kurios dabar yra po USSR įtaka.

RUSIJA BŪK SUTIKUSI LIETUVAI ATIDUOTI VILNIŲ, TRAKUS IR ŠVENČIONIS; REIKALAUJA PLEBISCITO

KAUNAS, spalį 9 d.—Iš gerai painformuotų šaltinių praneša, kad šiandien Sovietų Sąjunga oficialiai sutiko Lietuvai atiduoti Vilnių ir dalį okupuotos Lietuvos teritorijos, į kurią įeina Trakai, Švenčionys ir kitos dalys, kur daugiausia gyvena lietuviai.

Kaip žinoma, prieš keleta dienų spaudoje buvo paskelbta, kad Sovietų vyriausybė buvo sutikusi formaliai Vilnių atiduoti Lietuvai spalį 9 d. tą pačią dieną, kada sukanka Vilniaus pagrobimo sukaktuvės. Tačiau ar Sovietai šiandien Vilnių perduos Lietuvai ar ne kol kas nežinia. Laukiama oficialių pranešimų iš Lietuvos vyriausybės sluoksnių.

Žiniomis iš Maskvos šiandien Lietuvos Užsienių Reikalų Ministras Kazys Urbšys ir Lietuvos kariuomenės vadas Raštikis, po derybų su Molotovu aplankė Staliną ir su juo ilgokai kalbėjo. Sakoma, kad Lietuvos delegacija po pasikalbėjimo su Stalinu reikė optimizmo dėl Lietuvos Rusijos susitarimo. Kai kas iš to sprendžia, kad jeigu iki šiol buvo kokių nors abejonių dėl Rusijos siekimų Lietuvoje, tos abejonės pasikalbėjime buvo pašalintos.

Tačiau reikia pastebėti, kad Sovietų Sąjunga sutiko Lietuvai atiduoti Vilnių, Trakus ir švenčionis, tik tą sąlyga, jeigu vietiniams gyventojams bus leista plebiscito keliu nubalsuoti ar jie nori priklausyti prie Lietuvos ar Rusijos.

Už Vilniaus atidavimą, Lietuva, panešama, pasižadėjo Rusijai leisti Lietuvoje įsteigti tris karo aviacijos bazes: Vilkaviškyje, Kaisedoryse ir Palangoje. Tos visos trys vietos turi strateginės reikšmės.

Ankščiau buvo pranešta, bet ne iš oficialių šaltinių, kad be to, Lietuva turės leisti rusams susisiekti su Vokietija Lietuvos geležinkeliais taip pat, kad Lietuvoje bus pastatyta apie 25,000 rusų kariuomenės. Vėliausiam pranešime tie paskutiniai reikalavimai nebuvo paminėti.

Jeigu bet koks Lietuvos Rusijos susitarimas yra iš tikrųjų pasiektas Vilniaus klausimu, tai neabejojame, kad šiandien, ar ryt gausime oficialių pranešimų iš Lietuvos vyriausybės sluoksnių.

SUOMIJA PRIĖMĖ SOVIETŲ PAKVIETIMĄ VYKTI MASKVON

Tačiau, Suomija pašaukė erzervistus prie ginklo

HELSINGFORS, Suomija, spalį 9 d. (INS).—Po dviejų dienų labai atsargaus apsvartymo, Suomija nutarė, pagaliau, pasiųsti specialų atstovą Maskvon pagal sovietų pakvietimą atvykti Maskvon pasitarti "nekuriais reikalais". Atsakymo užtesimas buvo susijęs su Suomijos rezervistų pašaukimu prie ginklo. Tuomi Suomija nori pasakyti Sovietų Rusijai, kad Suomija taip lengvai nenusileis sovietų reikalavimams kaip kad Estija, Latvija ar Lietuva.

Susirinkimas, kuriame dalyvavo ir pats Suomijos prezidentas Kyosti Kallio, nutarė, kad j Maskvą bus pasiustas Suomijos ex-ministras pirmininkas ir dabartinis laiku einantis Suomijos pasiuntinio pareigas Švedijoj, Juho K. Paasikivi.

Suomijos atstovo išvykimo data j Maskvą kol kas dar nėra nustatyta. Tačiau, manoma, kad jis Maskvon vyksias dar šią savaitę. Tas pats Paasikivi 1917 metais vyko Maskvon gauti Sovietų Rusijos pripažinimą nepriklausomos Suomijos, o dabar jam gali prisieiti atvirščia misija atlikti.

Kokių reikalavimus sovietai pastatys suomiams, kol kas dar nėra tikrai žinoma. Tačiau, manoma, kad sovietai mažiausia pareikalaus duoti jiems teisę užimti nekurias Suomijos oro ir jūrų bazes. Be

KAZYS URBSYS.— Užsienių Reikalų Ministras.

SENATORIAI SUTINKA

WASHINGTON, D. C., spalį 8 d.—Kai Hitleris pareiškė savo paskutinėje kalboje, kad jis besąlyginiai priimtų Prez. Rooseveltto taikos planą, tai senatoriai Edwin C. Johnson, Wheeler, Key Pittman, McCarran ir kiti pilnai sutinka, kad Prez. Rooseveltas išdirbtų Europai taikos planą. Tačiau, visi įspėja, kad Prezidentas nekartotų Woodrow Wilson klaidą taip aktyviai dalyvaujant Versalio taikos konferencijoj.

ROOSEVELTAS DAR LAUKIA

WASHINGTON, spalį 9 d.—Prezidentas Rooseveltas labai šaltai laikosi kaslink Hitlerio pasiūlymo tarpininkauti tarp alijantų ir Vokietijos. Prezidentas Rooseveltas, kaip praneša autoritetingi Washingtono sluoksniai, nori kad visi kariaujantieji kraštai pareikštų norą, kad prez. Rooseveltas tarpininkautų. Dabar jis negali tai daryti vien Hitlerio pasiūlymu vadovaudamasis.

"IROQUOIS" GRĮZTA SAUGIAI

WASHINGTON, spalį 9 d.—USA. keleivinis laivas "Iroquois", kuris neperseniai išvyko iš Airijos su 584 Amerikos piliečiais ir kuris, pagal nacių pranešimus, buvo ruošiamasi nuskandinti lygiai kaip, kad "Athenia" buvo nuskandinta, grįžta saugiai namo lydimas 5 karišku laivų. "Iroquois" plaukia į uostą, kuris publikai nėra skelbiamas.

ČEKAS UZMUŠĖ 67 NACIUS

ZURICH, spalį 8 d. (INS).—Paaudodamas savo paties gyvybę vienas čekų aviatorius užmušė 67 nacių, kurių tarpe buvo technikų, aviatorių, paprastų kariavų ir policininkų. Tas čekas, kaip vyresnysis vedėsi per Kbely (netoli Pragos) minuotą erodromą visus tuos kariavus, kai staiga jis detonavo minas ir visi išlėkė į orą.

VOKIEČIAI SUGRĮŠIA

HELSINKI, Suomija, spalį 8 d. (AP).—Oficialus pranešimas iš Rygos sako, kad Latvija ir Vokietija pradės derybas dėl Latvijos gyvenančių vokiečių sugrįžimo Vokietijon. Suomijų spauda praneša, kad kariško amžiaus vyrai bus mėginama perkelti Vokietijon pirmiausia.

RUOŠIASI ILGAM KARUI

LONDON, spalį 8 d.—Britų karalius Jurgis VI pareiškė laivynui, kad po to kai Britanija susitars su sovietais ekonominiais reikalais, alijantai prisiruos ilgam karui su Vokietija, kuri be abejonės pralaimės.

LITHUANIAN DAILY UNITY

VIENYBĖ

Oldest Lithuanian Newspaper 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone: EVergreen 7-7840

Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Table with subscription rates for Brooklyn and elsewhere, including monthly and yearly options.

Address: Lithuanian Press Corporation, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

HITLERIS TIK KALBEJO...

Pereitą penktadienį Hitleris savo reichstage tik kalbėjo. Jam vargšui nepavyko nei jo grūmojimas išgązdinti alijantus...

Niekas neabejoja, kad Hitleris nuosirdžiai prašo taikos. Ir kodėl jam taikos nenorėti? Jis Vokietijos imperializmo ekspansijos žygį...

Bet gi Hitleris turi reikalą su kultūringomis valstybėmis, kurių gyventojai nemažiau už jį supranta ką ištikro reikią Hitlerio siūlomos taikos sąlygos.

Kartu Hitleris pademonstravo ir savo praprasčią akimėškumą. Jo vadovaujama Vokietija dar nėra pozicijoje pasauliui taiką diktuoti...

Europos diplomatiniai rateliai spėja, kad šita Hitlerio arogancija reikią vieną iš dviejų: arba jis apsvaigęs Lenkijos sudraskymu...

Netenka abejoti, kad alijantai Hitlerio taikos sąlygas atmes. Vėliaus pranešimai teigia, kad Anglijos ir Prancūzijos vadai patieks atsakymus Hitlerio pasiūlymams...

SPAUDOS APŽVALGA

Lietuvoje

Naujiems korespondentams šiaip vaizduoja dabartinę žmonių nuotaiką Lietuvoje. Spauda, sako, skaitytojus gerai ir tinkamai informuoja...

Vilniaus Paėmimo Klausimas

Laisvė ir Vilnis piktai Lietuvos vyriausybę puola, kad nemėmusi Vilniaus, nors raudonoji armija, esą, net 24 valandas Lietuvį laukusi...

dė Lietuvą Vilnių imti, reikią pritarią Lietuvos vyriausybės žygiams. Vienybė, Draugas ir net Naujienos nurodė, kad Lietuva būtų sulaužusi savo neutralitetą...

Kur korespondentai lankosi, visur randa lakūnus ir specialistus geroje nuotaikoje. Kai kurie korespondentai, kuriems teko būti vakarų fronte dar pereiname kare...

Lietuviai skirtingiau pasielgė ir su lenkais pabėgėliais, tarp kurių buvo keletas ir taip vadinamų ponų, valdininkų, karininkų. Jie juos valgydina ir ramybėje užlaiko iki likimas išsispres...

ANGLIJOS KARO AVIACIJA VAKARŲ FRONTE

Anglijos karo aviacija perkelta iš Anglijos į Prancūziją tik per keturias savaites, dabar Prancūzijoje užima keletą šimtų mylių bendro ploto lygumas.

Vokietijos pasienyje ties Limes Line tyrtovėmis yra tūkstančiai gudriai ir sumaniai paslėpti karo aviacijos bazių, iš kurių kasdien operuoja karo lėktuvai.

Keliolika mylių juosta prie vakarų fronto yra visai civilinių gyventojų evakuota, ten daugiausia gyvena ir dirba kariai. Už tos linijos giliai ir Prancūzijos anglų karo aviacija yra užėmusi ilgą plačią juostą kelių šimtų mylių.

Jau nekaltant apie tai, kad Hitlerio pakviestas į Berlyną Italijos užsienio eikalų ministras Ciano atvirai Hitleriui pasakė, jog Berlyno-Romos ašis jau sulaužyta pasirašant Vokietijos - Rusijos susidraugavimo sutartį ir tuo sunaikinant anti-kominterną paktą...

Iš šalies žiūrėti atrodo, kad anglų karo aviacija nieko bendro neturi su kariuomene ar karo laivynu. Tai nepriklausoma karo dalis, kuri veikia savarankiškai, bet kautynėse atlieka visus savo uždavinius kartu su motorizuotomis dalimis ir pėstininkais.

Gyvenimas šioje „mažoje Anglijoje“ Prancūzijos žemėje yra labai panašus į kasdieninį gyvenimą Anglijoje. Kareiviai ir lakūnai gyvena panašiai, kaip gyvendavo Anglijoje.

Rusijos įsistiprinimą Pabaltijo kraštuose Bourguet mato, kad Stalino įsistiprinimas Pabaltijo kraštuose reikią Vokietijos išstūmimą iš Baltijos jūros ir užkirtimą jūrai bet kuriai Vokietijos įtakai Pabaltijoje.

Vyt. Sirvydas.

Visi specialistai aktyvioje tarnyboje yra jauni vyrai, po du ar tris metus mokėsi aviacijos ir karo mokslų. Jie nerodo didelio susirūpinimo ir nepersidžia entuziastingi, tačiau atlieka savo pareigas sistematingai ir tiksliai.

Prieš keletą dienų penki žvalgybos lėktuvai išskrido Vokietijos Limes liniją fotografuoti tvirtoves ir vokiečių pozicijas. Juos užpuolė 11 vokiečių karo lėktuvų. Žinoma prasidėjo kova, kurioje tuojau

HITLERIS GALUTINAI PRALAIMĖJO RYTŲ FRONTE

Žinomas prancūzų politikas ir rašytojas Lucien Bourguet pareiškė savo pažūras apie Hitlerio pralaimėjimą Rytų Europoje susitarant su Rusijos valdovu Stalinu. Jis rašo Petit Parisien laikraštyje, kad Hitlerio desperatiškas taikos siekimas išėina iš tos aplinkumos, kurią sudaro jo pralaimėjimas Rytų Europoje, suteikiant Rusijai laisvas rankas įsistiprinti Pabaltijo kraštuose ir net Balkanuose.

Jau nekaltant apie tai, kad Hitlerio pakviestas į Berlyną Italijos užsienio eikalų ministras Ciano atvirai Hitleriui pasakė, jog Berlyno-Romos ašis jau sulaužyta pasirašant Vokietijos - Rusijos susidraugavimo sutartį ir tuo sunaikinant anti-kominterną paktą, Hitleris viską atidavė Rytų Europoje Staliniui ir dabar vienas turi kariuoti su alijantais.

Prancūzų rašytojas Bourguet mato, kad Stalino įsistiprinimas Pabaltijo kraštuose reikią Vokietijos išstūmimą iš Baltijos jūros ir užkirtimą jūrai bet kuriai Vokietijos įtakai Pabaltijoje.

Rusijos įsistiprinimą Pabaltijo kraštuose Bourguet mato, kad Stalino įsistiprinimas Pabaltijo kraštuose reikią Vokietijos išstūmimą iš Baltijos jūros ir užkirtimą jūrai bet kuriai Vokietijos įtakai Pabaltijoje.

Vyt. Sirvydas.

PRANCŪZIJON.—Kino žvaigždė Annabella išskrido transatlantiniu lėktuvu Europon, kad galėtų namon parsivežti savo tėvus ir dukrele.

krito trys anglų lėktuvai ir trys vokiečių, vėliau skrido dar vienas anglų lėktuvas. Pasilikęs vienas anglų žvalgybos lėktuvas kovai pasibaigus baigė savo uždavinį ir sužeistai į galvą žvalgu grįžo į bazę. Besileidžiant lėktuvui jis užsidegė, bet jaunais lakūnas išsokęs tuojau ištraukė savo sužeistą žvalgą ir, žinoma, foto nuotraukas, kurias tuojau perdavė savo vadui.

Pasikalbėjimuose su anglų karo aviacijos vadais pastebėta, kad anglai dabartinius mūšius vakaruose laiko tik preliminariniais susisąjūmiais ir pozicijų paruošimais didesnės kovoms. Tačiau jie neabejoja, kad nežūrint ką vokiečiai ore bandys daryti, ir kiek karo lėktuvų siųs, angliai yra pasiruošę juos sutikti lygiai tokiais pat jėgomis, jei nedidesnėmis.

PASITARIA.—Vice prezidentas J. N. Garner pasitaria su senatoriu Sherman Minton kaslink neutralumo įstatymo pakeitimo reikalą.

NAUJŲ KARINŲ PAMOKŲ IŠDAVOS

Rašo Gen. Štabo Majoras Vytautas Bulevičius

Šis straipsnis rašau Kaune, šeštąją karo dieną (1939 m. rugšėjo 6 d.). „Vienybės“ skaitytojui į rankas šis straipsnis, manau, pakliūs negreičiau kaip per 2-3 savaites. Bet tai nereiškia, kad straipsnis bus pasenęs. Priešingai — gal būt net straipsnis bus pasidaręs idomėsnis, o tai dėl to, kad straipsnyje daug spėliojimų — taip ar kitaip vystysis karo menas. Daugelis iš klausimų ir kuriuos dabar negaliu duoti atsakymo — Amerikos lietuviui tuo metu, kai jis skaitys šį straipsnį bus gal jau aiškus, arba bent aiškesni negu man dabar.

Straipsnyje stengius išskaičiuoti tuos karinius klausimus, kurie suko galvas Europos karo mintytojams prieš pat prasidedant šiam karui. Amerikos lietuvis, ypač tas kuris domisi kariniais dalykais, skaitydamas šį straipsnį jau

galės šį tą konkrečiau atsakyti — kur karo mintytojai klydo, o kur ne. Tas, manau, ir sudarys šiojį tokį idomumą šiam straipsniui.

Gincas Dėl Būsimosio Karo Vaizdo

Karo menas tobulėja beveik tik karų metu. Taikos metu, tiesa, sukuriama daug naujų karinių teorijų, tačiau, tos teorijos dažniausia būna negyvenimiškos, nes taikos metu nėra galimybės jas patikrinti praktikoje.

Naujam didelio masto karui prasidedant, noriu atkreipti skaitytojų dėmesį į kai kuriuos dalykus, kurie šiame kare ypač sektini, nes Amerikos lietuvių karinei galvosenai susi, daryti daug naudingiau yra atydziai, moksliskai pasėkti vykstantį karą, negu ilgai studijuoti teoretiniai.

Karo mintytojai iki šiol ėjo dviem keliais. Vieni (pav. Fulleris, Douhet) drąsiai teigė, kad senųjų karų studijavimas neturės beveik jokios prasmės, nes naujoji technika tiek pakeitė kariavimo būdus, jog naujasis karas busiųjų visiškai nepanašus į buvusiuosius. Tam kuris rengiasi vadovauti būsimajam karui, anot Fullerio, turi egzistuoti tik vienas karas — būsimasis ir todėl klaidą daro tas vadas, kuris taikos metu apsunčina savo smegenis senųjų karų studijomis, daro iš savo galvos karo muziejų.

Tikras būsimosio karo vadas, pagal Fullerį, pirmiausia turi išmokti atpalaiduoti savo smegenis nuo senų karų rutinos, nuo įprastų trafaretų, nuo tradicinių galvojimų būdų; turi galvoti tik apie naujosios technikos teikiamas galimybes ir, gausiai naudodamas fantaziją, kurti visiškai naujas kariavimo formas. Štai būdinga ištrauka, kur Fulleris vaizduoja vieną iš galimų variantų būsimosio karo, kurį praveda karo vadas, atsipalaidavęs nuo visų senųjų tradicijų:

„Naktį į rugpjūčio 24 d. prieš oro ir nardomasį laivynas pajuda iš savo bazių. Kia rytą priešakiniai tankai nusileidžia iš oro Anglijos teritorijoje ir žygiuoja Londono link. Ten jie paleidžia čiaudulį sukeliančių dujų debesį. Gatvėse kyla panika. Karo ministerijoje ir admiraltete darbas nutrūksta, nes visi čiaudia. Privažiavę prie parlamento rūmų tankai paleidžia dujas, slopinančias parlamento atstovų dvasinį stovį. Priešo vadas su uždėta dujokauke įeina į salę ir pareiškia: „Viršum Londono skraido 500 lėktuvų, prikrautų keliais tūkstančiais tonų mirtingų karo cheminių medžiagų. Londono įgulos kariai uždaryti savo karinėse nepereinama chemine uždanga. Iki 3 val. popiet Londono bus sutelkta 500 galingų tankų. Šiūla jums imti mūsų pasiūlymus.“

(Bus daugiau)

KAIP GALI ŽMONĖS TAIP PASIKEISTI

Negalima sakyti, kad Amerikos lietuvių komunistai nėra žmonėmis. Nors jie yra ištikimi Stalino mairai, bet vistiek žmonės. Todėl negalima nesišėbėti: kaip gali žmonės taip pasikeisti, savo principus, savo nusistatymą pagal oro permainas katelioti? Šitie nelaimingi mūsų broliai nebeteke jokios logikos, jokios sarmatos. Kazin, ar jų protą taip katastrofingai paveikė komunizmo kvailutyls, ar Maskvos „sandvičiai“?

Peržvelgus komunistų laikraščių nežinau žmogus ką manyti: ar tuos laikraščius redaguoja eiliniai durneliai, ar tie laikraščiai tokiems durneliams skaityti skiriamai? Bet kiek sveiko senso turintis žmogus nedrįstų tokių nesamonių, tokių kontradikcijų skelbti, kokiomis prikimšti komunistų laikraščiai. Jei komunistų redaktoriai žino, ką daro, tai jų laikraščių skaitytojai yra tamsūs ir neprotaujanti durneliai.

Tik kelios savaitės atgal komunistų laikraštininkai galvas guldė už Vilnių ir skaudžiai lenkus smerkė už Lietuvos sostinės pagrobimą, šandien netveria džiaugsmu, kad Sovietų Rusija pasigrobė Vilnių. Jie jau oficialiai skelbia, kad Vilniaus Lietuvai grąžinti negalima tol, kol Lietuvoje nebus įsteigta sovietų santvarka. Žinoma, tokiu atveju komunistai darbuosis Lietuvos nepriklausomybės pražudymui.

Taip pat tik kelios savaitės atgal jie skelbė Vokietijos nacių diktatorių didžiausiu žmonių priešu ir jį skaitė „pasauliniu razbaininku.“ šandien jiems Hitleris jau geriausias žmogus pasaulyje. Mat jis susidraugavo su Rusijos valdonu Stalinu.

Kelios savaitės atgal komunistai skelbė vienatini pasaulio išganymu Anglijos ir Prancūzijos organizuojamą antikin agresinį bloką prieš Hitlerio strakšėjimus, šandien mūsų komunistai jau skelbia, kad Anglija ir Prancūzija yra didžiausi agresoriai ir grūmojimo pasauliui didžiausiomis nelaimėm.

Komunisto Brolis.

MOTERYS I PAGELBĄ SPAUDAI

Su šiltomis vasaros dienomis baigiasi moterų atostogos. Rudens laikas priviliojo visas moteris sugrįžti į savo namus su nauja energija. Be abejojimo, randasi daug darbų namuose, apart bendro namų tvarkymo jos gamina visokius konservus iš vaisių ir daržovių dėl žiemos laiko. Visos kruta kaip skrudelės apie savo lizdą.

Pradedant rudens sezoną, daug darbų randasi ir moterų organizacijose. Štai prasideda įvairūs parengimai, kurie reikalauja dažniau posėdžiavimų, tarsi ir šiaip daugiau laiko paaukoti organizacijų reikalams.

Tikiu, kad visos moterys įdomausi, kur, ką ir kokia organizacija veikia. Ar nebūtų gerai, kad per šį Moterų Pasaulio puslapį organizacijų korespondentės aprašytų savo veikimą taip, kad visos interesuojančios moterys galėtų pasiskaityti kas yra veikiamas Amerikos lietuvių moterų tarpe. Rodos, būtų galima per šitą puslapį palaikyti kontaktą, jei ne su visomis tai bent su kai kuriomis moterų organizacijomis.

Vyrai lauzo galvas dėl politikos, o tuo laiku moterys posėdžiauja dėl labdarinių darbų. Apie vyrų verdančią politiką laikraščiai pilni, o apie moterų gerus veikimus žymiai mažiau rašoma. Vyrai nori, kad jų visi broliai būtų painformuoti apie jų politiką, todėl jie ir rašo. Ar moterys negalėtų taipgi savo gražius darbus paskelbti laikraštyje, kad jų visos sesės apie tai galėtų žinoti? Būtų malonu, kad ne

tik apie veikimą, bet ir bendrai rašytų kokiomis nors temomis apie moterų reikalus.

Kreipiuosi dar kartą į visas moteris, kad pagelbėtų pajavinti šitą puslapį, kuris išina kiekvieną antradienį. Aprašykite jūsų organizacijų veikimą, ir gal kitos galėsime ką nors naudingo pasisemti iš jūsų veikimo, kuris bus taipgi ir kitoms organizacijoms naudingas. Kada turime didesnių skaičių bendradarbių, tai įvairnesnės bus mūsų "Moterų Pasaulio". Kada randasi tik keletas rašytojų, tai netaip įdomu, bet kai yra daug įvairių rašytojų, daug visokių nuomonių pareikšta, tai daugiau kiekviena įdomausi.

Turiu labai padėkoti mūsų bendradarbiams, kurios iki šiol savo raštais puosė mūsų šitą puslapį, ypatingai ponai Pr. Lapienai, kuri savo gražiais raštais į mus prakalba beveik kiekviename numeryje. Taipgi ir visoms kitoms Amerikos ir Lietuvos moterims (kurių atsiprašau, kad čia vardų neminiu), taipgi toms, kurios rašo po slapyvardė. Visoms nuosirdžiai ačiū už jų pagalbą ir visas valandas, kurias paaukavo šitam kultūringam darbu.

Dar kartą kviečiu visas moteris prisidėti prie "Moterų Pasaulio" su savo raštais, taip kad ateityje galėtume susilaukti daugiau įdomių ir įvairių raštų.

Raštas galima siųsti mano vardu ir redakcijai arba į namus.
Ieva Trečiokienė.
84 Van Ness Place,
Newark, N. J.

MOTERŲ PASAULIS

Veda Ieva Trečiokienė

PADEJO EVAKUOTI.—Anne Bullitt, Amerikos ambasadoriaus Prancūzijoje dukė padėjo savo tėvui evakuoti ambasados tarnautojų šeimas, kai tik prasidėjo Europos karas. Apie 100 moterų ir vaikų buvo išvežta į saugesnes vietas.

GINTARINIAI KAROLIAI IR JŲ MENAS

Sodžiaus menas

Labiausiai mūsų žmonėms būdingi yra gintariniai karoliai, nes gintaro randama Lietuvos pajūryje ir mūsų žmonių patys jį apdirbdavo savo rankomis.

Seniausi lietuvių gintariniai karoliai randami piliakalniuose, yra stambūs, neapskriti, stambiai suraiškinti obuoliu arba suplotą rutulį. Senovės gintarinių karolių kraštai neįlygūs, nenutekinti, tik nuskaldyti. Ant vieno siūlo verda 20-70 karoliukų. Didžiausias karolis būdavo iki 4 cm. platumo ir 1,5 cm. storumo, o mažiausias apie 0,5 cm. platumo ir 0,3 cm. storumo.

Gintarinius, kaip ir kitus, karolius verdavo įvairiai: į vidurį įverdavo didžiausią karolį, o nuo jo į galus verdavo vis mažesnius. Kitų karolių eilę verdavo didelę, o kita mažą ir taip pakaitomis iki galų. Pasitaiko ir graviruotų gintarinių karolių, išmargintų rastelėmis arba apkaustytų bronzos, sidabro ar aukso lygiais arba graviruotais lankečiais.

Newarko moterų veikla

NEWARK, N. J. — Per eita sekmdienį Newark'o Moterų Rožančiaus draugija surengė vakariene šv. Jurgio draugijos salėje. Prieš valant vakariene buvo vieno veiksmo perstatymas "Cigone", kurį pačios narės labai sėkmingai sulosė. Reikia pasakyti, kad jų tarpe yra labai veiklių moterų. Ypatingai p. Dauksienė, kuri išauginus gražią šeimą ir anūkus, ir kuriai reikia pripažinti, kad yra veiklesnė už savo dukteris ir sūnus. Ji lošė svarbiausią rolę ir tikrai artistiška: savo uždavinį atliko. Taipgi ir visos kitos labai gerai buvo išsimokinę savo roles.

Laikė vakariene buvo programos. Draugijos pirminė p. Svetikienė pirmiausia pasveikino visus susirinkusius svečius ir dėkojo už jų atsilankymą. Vėliau kalbėjo visa eilė kitų moterų iš įvairių organizacijų, kaip tai: p. Bujauskienė, Prakupienė, Demskienė, Trečiokienė, kun. Kelmelis, p. Laukžemienė ir šv. Jurgio draugijos pirminė, p. Augūnas. Kita metą šioji draugija apvaikščios savo sidabrinį jubiliejų, todėl visi kalbėtojai palinkėjo draugijai geros kloties ateityje.

Po vakarienės ir programų šokiai tęsėsi iki vėlumos.

taiko karolių, suvertų iš keturių ir penkių didumų karolių: pirmutinis mažiausias, antras didesnis, ketvirtas ar penktas — didžiausias, po jo vėl mažiausias ir t.t.

Kai kada gintarinius karolius maldydavo su bronziniais, būtent, ant siūlo verdavo iš eilės keletą gintarinių po to keletą bronzinių, paskui vėl gintarinių ir t.t. Bronziniai karoliai būdavo bent 3-4 kartus mažesni už gintarinius.

Pasitaiko ir graviruotų gintarinių karolių, išmargintų rastelėmis arba apkaustytų bronzos, sidabro ar aukso lygiais arba graviruotais lankečiais.

Gintariniai karoliai būna trijų spalvų geriau sakant, trijų atspalvių: rausvai geltoni, skaidriai geltoni ir baltai geltoni. Juos mėgo nešioti visos Lietuvos, ypač Žemaitijos ir Klaipėdos krašto moterys ir mergaitės.

Moterų Vienybė minės savo gyvavimo 5 m. jubiliejų

Vienas iš svarbiausių moterų parengimų, tai yra Moterų Vienybės penkių metų sukaktuvių jubiliejinė vakariene, kuri įvyks spalio 29 d., 1939 m., sekmdienį, Triangle Grand Ballroom, 117-11 Myrtle Ave., Richmond Hill.

Kas nežino apie Moterų Vienybės labdarinius darbus. Rodos visi, ne tik New York'o apylinkėje, bet ir kitose vietose, ir net Lietuvoje. Jos dirba su dideliu pasisekimu per tuos išitus penkis metus, ir drąsiai galima sakyti, kad Moterų Vienybė yra intelektualinis moterų centras ir impulso davėjas. Iš jos eina padariniai ir paraginimai bręsti į visuomenišką darbą, ir parodo darbo pradžia kitoms organizacijoms.

Todėl įvertinkime jų praktines darbus ir atsilankykime jų rengiamą jubiliejinę vakariene.

Pavogė ruduo man laimę

Mirė vasara šilkinė,
Mirė daug žiedų
Gelsviems lapams susipynus
Laimės nerandu.

Aukso lapais šnera klevas
Tėviškės laukuos,
Pavogė ruduo man laimę,
Nepavyti jos...

Nors širdy melsvom ži-
Vasara žydės, (buoklėm
Kas gražins jaunystės juoką,
Kas pavyt galės?

Balti paukščiai skris į toli,
Juostom mėlynom,
Nepapirsime jaunystės
Rudenio spalvom.

Vienišas, palinkęs klevas
Bers rudens rasas,
Dėl nuskenusiosios laimės
Liūdi kaip ir mes.

V. Valsūnienė.

Metiniai šokiai

Newarko Lietuvių Moterų klubas rengia savo metinį balių "Halloween Dance," spalio 28 dieną, šv. Jurgio draugijos salėje, 180 New York Ave., Newark, N. J.

Balius bus nepaprastas, bus įvairių kostiumų, už kuriuos bus duodami prizai.

Visi jauni ir seni yra prašomi dalyvauti, nes jaunimas galės pasisukti iki nuvargimo, o senesniems bus galima pasijuokti iki social. Čia susitiks su daug savo draugų ir ir linksmai galės laiką praleisti. Tas balius visiems palinks ilgai prisiminimuose. Visi kviečiami dalyvauti.

I. Trečiokienė.

SEIMININKĖMS

Makaronai su sūriu

Du puodu su sulaužytų makaronų, virink pasūdytame vandenyje iki bus minkšti, žiūrėdama, kad neprisiltų. Tada nusunk makaronus ir sudėk eilę į lėkštę molinį arba pailiavotą bliūdą. Supiaustyk 1/2 svaro amerikoniško sūrio ir šmotelius ir uždėk eilę ant makaronų. Apiberk druska ir pipirais (žiūrėk, kad neperdaug vartotum). Tada vėl uždėk eilę makaronų, eilę sūrio, biskį pipirų ir druskos ir taip toliau iki viską suvartosi. Reikia, kad eilė sūrio rastųsi ant pat viršaus. Užpilk tada pusę puodu pieno ir kepki iki viršus bus parudęs ir pienas visai sugerčias.

Šio sarašo užtenka dėl 5-6 žmonių. Yra gerai vartoti šį valgį vieton mėsos, ypač dėl vakariene, nes reikia valgyti karštą.

Naujos rūšies kiaušieninė

Atskirk baltymus nuo trynių 3 kiaušinių sudėdama baltymus į vieną bliūdą, o trynius į kitą. Supilk trynius ir pridėk prie jo 3 didelius šaukštus pieno ir truputį pipirų ir druskos. Suplak baltymus iki bus visai stiprus. Įdėk šmotelį sviesto į skauradą ir leisk išsileisti, kad apesėtų visą apačią skaurados. Kuomet sviestas bus karštas, supilk trynius, o paskui ant viršaus sudėk baltymus. Kuomet tryniai sukeps, išimk iš skaurados ir supiaustyk į mažus šmotelius.

Kiekvienas vienybės sesmos narys turi prisidėti šio ar tuo savo dienraščio VIENYBES palaikymui.

Marinavotos Kriaušės

Paimti 3 svarus rudų cukraus, 1 kvortą ūksuso, 7 svarus mažų drūtų kriaušių ir 2 šaukštuku "mixed spices". Sumaišyk cukrų ir ūksusą, leisk sušilti. Tuo tarpu gražiai nuplauk kriaušių odas. Jei nori, gali perplauti pusiau ir išimti širdis, bet geriau palikti čielas. Sudėk kriaušes į ūksusą ir cukrų ir virink iki bus minkštos. Tuomet gražiai išimk jas nesutrintas. Pridėk du šaukštuku "mixed spices" prie cukraus ir ūksuso ir užvirink. Apipilk kriaušes šiuo skystumu ir sudėk į sterilizuotas bonkas, drūčiai uždengiant.

Šios kriaušės yra labai skanios prie mėsos. Aš patariau kiekvienai šeiminei jų pasigaminti žiemai. Reikia pirkti mažas kriaušes, kurios labai tinka valgiui žalios bebūdamos. Jas galima nupirkti pigiai.

Įvairūs Preseroai

Supiaustyk 10 svarų žalių pamiđorų. Sudėk į pailiavotą indą, apiberiant kiekvieną eilę druska. Ant rytojaus nusunk skystimą ir nuplauk pamiđorus. Tuomet sukupok 4 žalius arba raudonus pipirus, 2 kvortas cibulų ir, jeigu nori, vieną "cauliflower". Tuomet sudėk viską į pailiavotą puodą, apipilk užtektinai ūksuso, kad apesėtų, pridėk rudo cukraus pagal skonį. Išpilk vieną skrynute (už 10 centų) arba 1/4 svaro "mixed spices" į rečiau audeklinį maišuką arba į kelis mažus maišukus ir pridėk prie pamiđorų. Nereikia įdėti "spices" liuosus į maišelį. Virink iki pamiđorai bus visai minkšti. Išimk "spices" ir sudėk šitą vadinamą "pikalilį" į sterilizuotas bonkas, arba į šianp molintus puodukus, drūčiai užrišant viršų. Padėk į šaltą sausą ir tamsią vietą.

BROOKLYN LABOR LYCEUM

SALE IR PARKAS

Vedėjas J. H. HOFMANN.

947-959 Willoughby ave
BROOKLYN, N. Y.

Didelės ir mažos salės baliams, koncertams, vestuvėms ir susirinkimams. Parkas piknikams ir žaidimams.

Didelė moderniška scena—Moderniški įrenginiai — Gražūs kambariai

Telefonas ST 2-3842

RUDENS MOTYVAS

(Fragmentas)

Atskrido geltonos ir rausvos peteliškės ties palange mano ir nutupė nuogose medžio šakose. Nulenkę galvas kvapijį žiedai ir sudėjo paskutinę maldą karalaitė šalnai. Garbanotose krizantemose suspindėjo gailios ašaros, atsišveikindamos su vasara, jos paskutinės su aistromis siuntė savo kvapų bučėnį išskrendančiomis mėlynimis kregždėms.

Dangus uždengė savo mėlynas akis pilku šydu ir balti debesėliai, kaip burlaiviai, nuplaukė, nuliūliavo ir amžinos vasaros žemę.

Liūdna pasidarė, sese, ir nejauku mūsų sodne, nes paskutinieji prinokę vaisiai senai nubiro žemėn ir vėjas su apuokais išskerojusiose liepos šakose užgaudė savo klaičių dainą.

Ištūstėjo gandrų lizdai ir špokų pasakiški nameliai ir, kaip mylimos moters aromatas, seniai, seniai nudvelkė pievo mis nupiauto šieno kvapas.

Tavo akys nuliūdė, sese, nes tu nebebraudžiosi kas rytas dobiliena, nebebraukusi gairių rasą ir nebeiškoski keturlapio dobilo, nes taip daug gelsvų peteliškių skraido ore, nes žiaurus ruduo savo ilgais pirštais nuskyne visus gėles iš tavo darželio.

Sesė, mano mėloji, švelnioji, neliūsk vasaros, nei bičių duzgenimo... ruduo tave įprašė, įviliojo iš laukų ir pievų, jaukią tavąją seklyčią, kad tu daug gražiosios gamtos spalvų savo akimis surinkusi taip nauastum per žiemą man gražią, gražią ir nematyto rasto juostą. Nuauusk man, sesė, juostą...

Paimk tai juostai rasta iš savo gražiausių, švelniausių jausmų.

Įauk juoston besileidžiančios saulės rausvą debesėlį, kuris kalbėtų apie tavo tyrą, gražią kaip lelijos žiedas, meilę. Įpink į juostą rasotą pievų

ir išsidaikusių beržo skarų žalumos, kad aš nuolat matyčiau plačiuosius laukus su baltųjų dobilų žiedais ir trokščiau gerti pavasario gairių sulą.

Nurink nuo bičių sparnelių ir nuo kojųčių visus gėlių dulkeles, iškopinėk avilius, surink nuo pievų purienas — ir tai bus geltonoji spalva tavo juostai.

O kai vityrųs kelia artoja į darbą savo nenuilstama daina — ar tu rasi žydrę spalvą už dangaus ir pašlaitėse beaugančių neužmirštuolių melsvumą? Vakaris, kai užmigdavo šilas ir eglės pradėdavo sekti savo paslaptingas pasakas, atsimentu, tu man visada sakydavai: kokia graži, iš tolo pažūrėjus, miško violetinė spalva.

Iš jūros putų, iš besisupančio valso burlaivių, žuvėdų sparnų pavok, sese, baltąją spalvą ir įauk savojon juoston.

O tą saulės spindulį, kuris kas rytas tave pažadindavo, auksine gija įpink į metmenis, kad ji nuolat man primintų tavo geras, švelnias rankas, kuriose visada mačiau didelį rūpestį man ir tavo širdį, kuri visada man buvo tokia gera.

Štai kodėl, sese, ruduo įviliojo tave iš laukų ir pievų seklycion, štai kodėl tavo akys neprivalo liūdėti belaukiant pavasario.

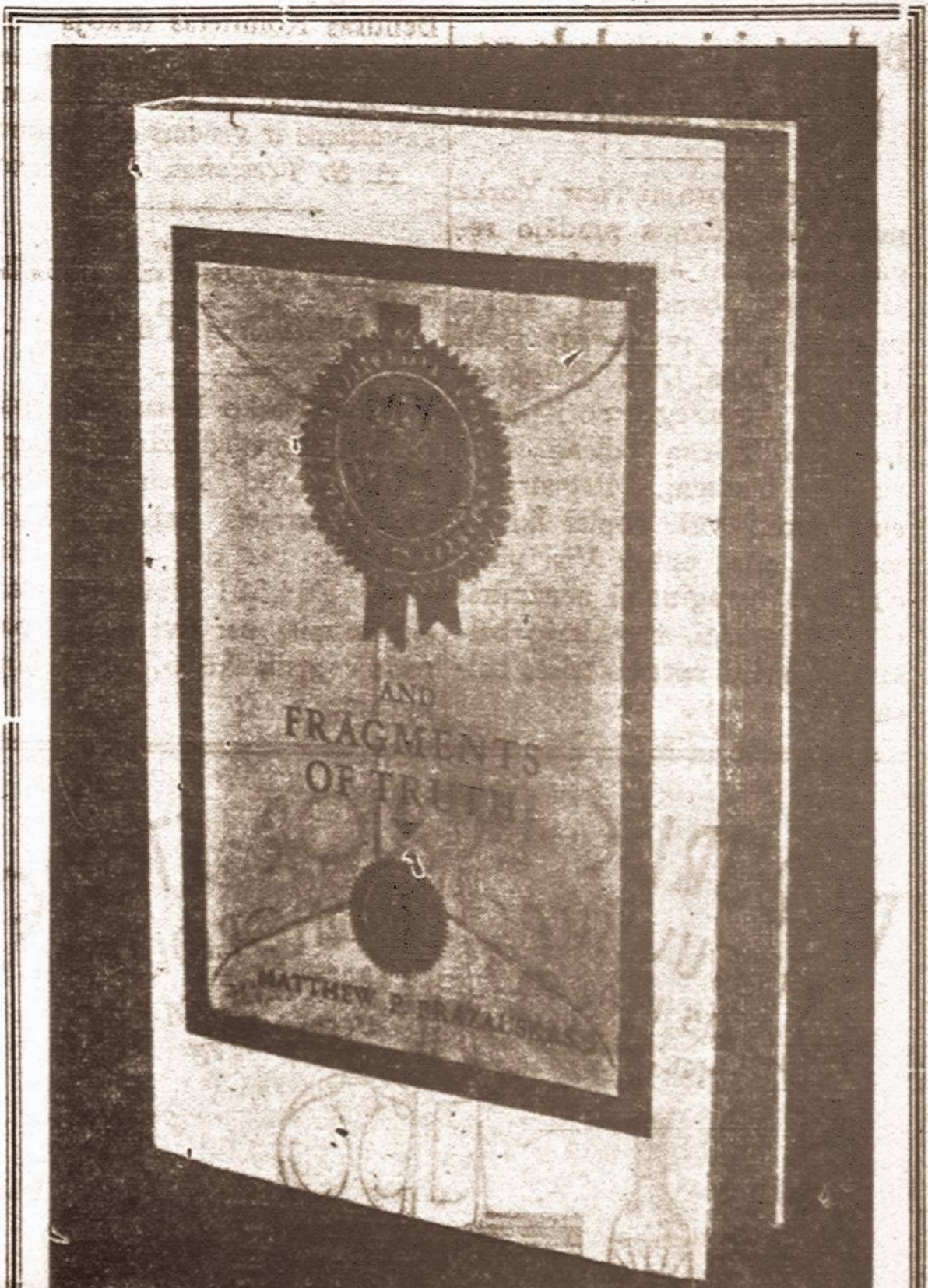
Sesė, geroji mano, švelnioji, išauk per žiemą juostą man. Aš ją patiesiu ant savo stalo ir čia savo kambarį turėsiu visą vaivorykštę savo mieliosios tėviškės.

O. Valentinavičiūtė-M.

— Šiuo metu Palestinoje yra per 30 koncentracijos stovyklų, kuriose laikoma apie 20.000 arabų.

— Gen. Franco artimiausiu laiku sutiko paleisti visus Ispanijoje laikomus suimtus amerikiečius, kurių ten yra 50.

BROOKLYN LABOR LYCEUM
SALE IR PARKAS
Vedėjas J. H. HOFMANN.
947-959 Willoughby ave
BROOKLYN, N. Y.
Didelės ir mažos salės baliams, koncertams, vestuvėms ir susirinkimams. Parkas piknikams ir žaidimams.
Didelė moderniška scena—Moderniški įrenginiai — Gražūs kambariai
Telefonas ST 2-3842

zingeidus, pamokinantis. Pirmoji knygos dalis 'MY WILL' Knyga anglų kalboje parašyta lietuviu-įmigrinto. Turinys (Mano Testamentas) taikoma čia augusiam lietuvių jaunimui. Antroje daly 'FRAGMENTS OF TRUTH' telpa 600 originalių patarlių, epigramų, sveikatos satyros. Ne daug knygų atspausa. Gražiais audeklo apdarais \$1.75 su prisiumtimu. Siųsdami užsakymus adresuokite:

M. P. BRAZAUSKAS

25 Congress Avenue, Waterbury, Conn.

Išėjo iš spaudos naujai pertaisyta ir patobulinta
LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA
Sutaisė ir papildė kun. Dr. J. Starkus
Gramatikoje išdėstyta: Fonetika, Morfologija, Sintaksė.
Visos kalbos dalys ir pagrindinės rašybos taisyklės
Linksnasimais ir asmenavimas. Kirtio mokslas ir rašyba
KAINA NUPIGINTA. TIK \$1.00 (DOL.)
Tuojau reikalaukite VIENYBES administracijoje
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Kam yra patogu reikalaukite pas Liet. Spaudos B-vės prez. A. S. TREČIOKĄ, 314 WALNUT ST., NEWARK, N. J.

VIENYBĖ

Ivyko Lietuvių Spaudos Spaudos Bendrovės akcininkų suvažiavimas

Pereitą sekmadienį prasidėjo Vienybės leidėjų, akcininkų suvažiavimas, kurio pirmoji sesija įvyko Susivienijimo salėje, 195 Grand St., Brooklyne. Susirinkime dalyvavo apie 35 žmonės. Buvo pasitarta svarbiais bendrovės reikalais ir padaryta svarbių ir konstruktyvių nutarimų, kuriuos įvykdžius, neabejojama, bendrovės veikla labai žymiai padidės.

Pastebėtina, kad šiame susirinkime vyravo nepaprasta harmonija ir akcininkai rodė didelio susidomėjimo savo laikraščio ir visuomenės reikalais. Pirmoji suvažiavimo sesija užtruko apie 6 valandas. Dalyvavo akcininkai iš New Jersey ir Pennsylvania valstijų.

Antroji suvažiavimo sesija įvyko pirmadienį, spalio 9 d. Padaryta svarbių ir naudingų nutarimų.

Atsiveikina ir dėkoja

Apleisdami šiandien Sovietų Amerikos Valstijas skaitome sau už pareigą pareikšti savo nuoširdžią padėką savo giminiams čia ir Chicagoje ir visiems sesėms ir broliams amerikiečiams, teikusiems globą ir pagalbą mums viešint Amerikoje.

Vienybės laikraščiu linkime geros kloties ir pasisekimo.
V. Dulaitis, Dr. Urbaitis.

Balsuotojai pradeda registruotis balsavimams

Visi balsuotojai New Yorko nuo vakar dienos pradėjo registruotis savo apygardose balsavimams bendriems rinkimams, kurie įvyks šiu metų lapkričio mėn. 7 d. Balsuotojai gali užsiregistruoti savo balsus kiekvieną dieną išskiriant sekmadienį. Registracija eina nuo 5 val. popiet iki 10 val. 30 min. naktį. Visi piliečiai šiuo paraginami neužmiršti įsiregistruoti, nes kitaip balsavimų metu neturės teisės balsuoti.

REPUBLIC LIQUOR STORE
LIETUVIŠKAS MONOPOLIS
415 KEAP STR. BROOKLYN, N.Y.
TEL. EV. 7-2089
LICENSE L-72

ISTAIGA TARNAUJANTI TEISINGAI IR HONESTAI SU DIDŽIAUSIU PASIRINKIMU IR ŽEMIAUSIU KAINOM SAVAS PAS SAVĄ

TARZANAS IR DRAMBLIŲ MEDŽIOTOJAI

43.—"Negali būti jokio abejojimo, kad dabar Tomosas pasi-stengs tave nužudyti," kalbėjo Gemnonas; "Aš atėjau tave gelbėti, tik nežinau kaip aš galėtu tą padaryti. Sargybos kapitonas — mano geras draugas. Bet jei šianakt paliktume tavo duris neužrakinę, Tomosas nužudys jį."

NAUJOSIOS GADYNĖS KONCERTAS

Vienybės kaiminkos, savaitraščio Naujosios Gdynės koncertas pereitą sekmadienį įvyko Grand Paradise salėje. Koncertas prasidėjo, kaip ir 98% mūsų, lietuvių koncertų, pusantros valandos vėliau, negu skelbtas. Kaltė, ne rengėjų, bet publikos. Kodėl neįprantam lankyti laikui, nesuprantama! Pusantros valandos brangaus sekmadienio laiko sugaišinti — didelė skriauda punktualumo besilankantiems!

Žmonių buvo pilna salė. Programa turtinga. Aiškiai matyti, kad programa paruošta Stilsonitės-Antanavičienės. Ideja programai gauta iš tarptautinių vakarų New Yorke.

Programoje dalyvavo Graikų choras, kuriuo vadovavo Nicholas Ruobanis, buvęs Egipto karališkojo orkestro vedėjas. Solo dainavo graikės Tita Scandalis ir Ann Pipilas. Dainavo keletą tipingų graikų dainų ir arabų serenadą.

Jersey City rusų brolių Romaniuk kvartetas dainavo rusų liaudies dainas. Broliai Romaniuk yra dainavę per WOR radijo stotį, įvairiuose rusų kabaretuose ir su Rusų simfonijos choru.

Vengrų - hungarių orkestras ir jų spalvingi šokikai gražiai atstovavo savo tautos meną. Tik 24-ioms poroms šokių Grand Paradise scena buvo maža — galėjo šokti tik 4 poros. Vadovavo p-lė Elsie Hattayer.

Brooklyno vokiečių choras pažymėtinas tuo, kad jame dainuoja iki 80 m. amžiaus dainininkai. Lietuviai jaunuo-liai, kai tik susiveda, jaučiasi jau pasenę chore dainuoti... Vokiečių chor vadovavo Gustave T. Heill

Direktoriui Zentella vadovaujant, meksikiečiai pašoko ispanų-ir indijonų - meksikonų šokį, kurio melodijos skambėjo kaip švedų ir rusų melodijų mišinys. Šoko ir apie 5 m. amžiaus vaikučių pora.

Labai gražiai skambino Slovakų Tamburicinis orkestras. Gerai išlavintas orkestras kiekvieną sekmadienį skamba iš NAC radijo tinklo nuo 9 iki 10 val. rytais. Jų vedėjas Cemkovič gali savo orkestru pasididžiuoti.

Lietuvius atstovavo Alekas Vasiliauskas. Jis grįžiai solo padainavo keletą lietuvių liaudies dainų. Svetimtaučiams artistams taip pat buvo proga pasigerėti lietuvių menu.

Lyriniai, vadovaujami Stilsonitės - Antanavičienės pašoko tutinius lietuvių ir baleto numerius. Šoko: Stilsonaitė, Ona Cvirkaitė, (kuriai perstatė N. G. red. Stilonas kaip Miss New York 1939), Aldona Zinytė, Albina Krauklytė, Lucija Jurevičiūtė, Nellie Sinkinaitė, Rūta Babarskaitė, Vladas Sinuša, Albertas Petrauskas, Albertas Klimas, Edvardas Klimas, Edvardas Styra ir Antan-

ns Jaktys. Jie gerai išsilavinę tautinius šokius šokti ir mūsų tautą gražiai atstovavo.

Kalbėjo ir programa vdoalvo Naujosios Gdynės redaktoriūs Stilonas. Prieš ir po koncerto buvo grojama plokštelių muzika, tik perdaug garsiai. Kodėl tokiose pramogose reikia išūžti susirinkusiems galvas, nesuprantama. Gražiai parinkta muzika, tykiaji grojant, žmones įvestų į koncertinę dvasią, garsiai grojamos neparinkta muzika užspengia ausis ir kai artistai pradeda programą atlikti, jie gamtos dovanos — dainos negali perduoti taip garsiai kaip elektros padidinto balso.

Didžiosios salės durys į kitą salę ir užscenį labai neharmoningai girgždėjo. O jas girgždinti nesišykstėjo vaikščiotojai... Graikų dainininkai, Vasiliauskui, mačiau ir Stilsonaitė, tas labai veikė nervus. Prie to, aukštutinėj salėj dar tur būt, buvo kokias "garsi" pramoga, kurios garsus teko girdėti.

Po programos buvo šokiai, kuriems griežė Berenio orkestras. Tarptautiniai artistai išmoko sukintį, klumpakojį ir kitus lietuvių šokius.

Valgymo ir gėrimo "programoj" kitoj salėj geriausiai pasizymėjo cliffsidečiai. Jie, atvykę busu, jautėsi tik piknike.

Lietuvius — naujas chirurgas

Ilgamečių Vienybės skaitytojų pp. Bičiūnų sūnus Dr. Alfred D. Bičiūnas, prieš kurį laiką baigęs medicinos mokslą St. Louis, Mo. medicinos mokykloje, grįžęs ir Brooklyną pradėjo praktikuoti mediciną Kings County ligoninėje, kuri neseniai gavo atžymėjimą, kaip chirurgas. Dabar jis toje ligoninėje pasiliko kaip gydytojas chirurgas ir tuo pat metu gavo leidimą praktikuoti mediciną 43 Amerikos valstybėse.

Šią savaitę dr. Bičiūnas išvyko atostogų į St. Louis, Mo. kur jis išbus kurį laiką ir grįžės vėliau, čia pradės privatinę praktiką.

Ta proga Vienybė nuoširdžiai sveikina naują profesionalą ir jo tėvelius, ilgamečius Vienybės remėjus ir skaitytojus. Jaunam profesionalui linkime pasisekimo savo profesijoje.

Atsirado daugiau darbų

Centralinio statistikos biūro žiniomis, New Yorko valstybėje ir visoje Amerikoje atsiranda daugiau darbų. Kai kurios dirbtuvės, kurios iki šiol silpnai dirbo, ar visai nedirbo, dabar jau atidaromos, ar paruošiamos atidaryti. Manoma, kad vėliau atsiras dar daugiau darbų.

MOTERŲ VIENYBĖS
5-METŲ JUBILIEJINĖ VAKARIENĖ IR ŠOKIAI SU PROGRAMA
TRIANGLE GRAND BALLROOM
117-11 Myrtle Avenue, Richmond Hill, N. Y.
prie Jamaica Avenue
Sekmadienį, Spalio-October 29 d., 1939
Pradžia 6-tą val. vakare—Šokių pradžia 9 val. vakare
VAKARIENĖS BILJETAS: \$2.00
ŠOKIAMS 50c.

Filma iš Parodos Lietuvių Dienos

Siomis dienomis žinomas lietuvis filmininkas p. Motūza antrą kartą spaudos atstovams demonstravo savo naują filmą iš Lietuvos Dienos Pasaulinėje parodoje. Naujoji filma yra spalvuota ir gražiai ir skoningai sureduota. Būtu neprošalį jeigu p. Motūzas ją parodytu ne tik vietiniams lietuviams, bet ir kolonijū lietuviams, kurie negalėjo patys dalyvauti toje istorinėje Lietuvos Dienoje parodoje. Ši naujoji filma vaizduoja kelionę automobiliu į parodą ir pačios parodos vaizdus. Lietuvių organizacijų eiseną, kalbas, lietuvių rūbus, gražuoles, orkestrus, organizacijas ir kitas Lietuvos Dienos įdomybes. Žiūrėtojas pamatęs šią filmą jaučiasi, tarytum pats parodoje dalyvavęs.

Tel. Market 3-5357
Michael Akialis, Jr.
Laidotuvių Direktorius
195 Adams St., Newark, N.J.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA BAR & GRILL
Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importotos degtinės, vyno ir gero alaus. Lietuviškas kumpis, rūkyti klibasai ir kopūstai galima gauti kasdieną.
Joseph Zeidat, savininkas
411 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

Bronė Šalinaitė, Muzikos Mokytoja
Praneša, kad spalio 16 d. atsidaro jos muzikos studija. Suteikiama pamokos dėl sekamų dalykų: fortepijonas, balso statymas, teorija, solfegija, chorvedyba.
4323—9th Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. Windsor 8-4228

VINCAS J. DAUNORA APTEIKORIUS
PUSSVEIKIS - - - Jauties niekam tikęs — bejėgis? Neturi apetito, biauūs pūslės skausmai? Rūktis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo — vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE
Tapk sveiku.
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS
229 BEDFORD AVE. KAMPAS NORTH 429 GATVĖ
BROOKLYN NEW YORK

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS (BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC
Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS (ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-4335 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

ESTATE OF **A. J. VALANTIEJUS**
T. Fred Lefevre—Manager
54-41—72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
TEL. NEWTON 9-4464

ESTATE OF **BARRY P. SHALINS** (SALINSKAS)
Vestie E. Davis, Licensed Mgr.
84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

A. RODZEVICZ (RADZEVICIUS)
Tel. STagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. STagg 2-0783 Night HAVemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.
Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

Švintant Tarzanas plačiai atsimerkė, kaip kad daro kiekvienas gyvulys. Džiunglėse užaugintas Tarzanas papročiais niekuo nesiskyrė nuo kitų gyvulių. Jis ramiai atsisėdo ir laukė kas bus. Jis galvojo, kokią mirtį jam surengė tas jo priešas Tomosas. Šiandie viskas paaiškės.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje